

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Verna - A Dominica Septuagesimæ, ad Dominicam SS. Trinitatis

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Nihil æstimatione speculativa pretiosius anima nostra: sed practicâ nihil
vilius.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44214

Prov. 21.

perfectis viris angustiae remanent animi, num blandius aut amplius de se locuti fuerint quam veritas aut necessitas postulabat. Quamobrem aptè alius Sapiens: qui custodit os suum & linguam suam, custodit ab angustiis animam suam: Et Propheta: In spe & silentio erit fortitudo tua.

III. PUNCTUM.

Sic ergo humilitati tuenda tutius est, vix aut ne vix de se quidquam loqui, quam vel humiliter loqui: cum sic charitas & humilitas melius silentio conferrentur quam loquela, quae vel est simulata humilitas, vel praesumpta caritas in aliorum edificationem, vel indiscretus zelus ad alios coarguendos: vel quidquid tandem sit, vix potest esse quid tam tutum & efficax ad virtutis integritatem quam silentium, quod, ut ait S. Gregorius Nazianzenus, semper praefendum est loquela nisi quando est necessarium loqui: raro est autem necessitas de se loquendi humiliter, nisi in confessione, vel redditione conscientiae, vel simili quodam casu de quo non est hic quaestio, cum de his tantum agatur personis, quae, ut sibi persuadent, non nisi humilitatis exercendae gratia, humiliter & abjectè de se loquuntur, quod est suspectum, dubium, il-

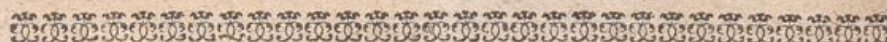
luforium & simulationi proximum; ac proinde cavendum, sicut expressè S. Hieronymus monet; Humilitatem sequere non quae offenditur & simulatur gestu corporis, aut fracta voce verborum; sed quae puro cordis affectu exprimitur. Multo deformior est illa superbia quae sub quibusdam humilitatis signis latet: Nescio enim, quomodo turpiora sunt vitia quae virtutum specie colorantur. Quasi diceret, tantum abest ut sit humilitas, sic se exterius humiliare, quia potius intra est sepe superbia, & eò quidem damnosior quòd virtute humilitatis, magis obtegatur.

Agnoseant se illi cum ab aliis humiliantur, an ita libenter audiant de se abjectè loquentes, sicut illi loquuntur; haec est enim vera vera humilitatis nota, ut est in Cantico Judith: Apparuerunt humiles mei, dum compunxerunt eos. Humiles mundi apparent dum se compungunt & humiliant, sed humiles Dei apparent dum ab aliis compunguntur. Quamobrem audiamus Apostolum: Eandem charitatem habentes, unanimes, idipsum sentientes, nihil per contentionem, neque per inanem gloriam, sed in humilitate superiores sibi invicem arbitantes, non quae sua sunt singuli considerantes, sed quae aliorum. Hoc enim sentite in vobis, quod & in Christo Iesu. Vide in 3. p. Fer. 6 hebdomadae 7.

Ep. 14. ad Celam.

Judith. 16

Phil. 1.

DOMINICA II. POST PASCHA.

Ego sum Pastor bonus.

De his & praecedentibus ac sequentibus Christi Domini verbis, quae habentur decimo capite sancti Joannis, tota est hebdomada vigesima prima, in 4. parte, ubi sex proponuntur Veritates, quibus haec adjicitur, quae singulariter videtur recolenda, ex his boni nostri Pastoris verbis.

Et animam meam pono pro ovibus meis. Joan. 10.

VERITAS PRACTICA.

Nihil aestimatione speculativa pretiosius anima nostra: sed practica nihil vilius.

Ratio huius postrema partis, quae praecipue consideranda est, haec inter alias afferri potest, quod illud inter cetera reputatur vilius cuius perfectio aut detrimentum in nostra est potestate, mi-

re, minus tamen curatur quàm reliqua.
Sed perfectio vel detrimentum anima nostra, in
nostra positum est potestate, & minus tamen
curatur quàm reliqua.

Ergo licet æstimatione speculativa nihil sit pre-
tiosius anima nostra; practica tamen nihil est
vilius; quod est omnino pudendum & pa-
rendum.

I. PUNCTUM.

Quam revera Christus, sit bonus Pastor,
cum ex multis agnoscitur possit, tum ex
hac præcipue nota, quod ponat animam
suam pro ovibus suis. Expende verba,
& rem verbis comprehensam. O Pastoris boni-
tatem, ô stoliditatem ovium, si illam non ag-
noscat & recolat!

Hinc certè patet nihil esse pretiosius ani-
mâ nostrâ; nam unaquæque res æstimatur
iudicio periti & intelligentis viri; quis autem
intelligentior Christo Domino? Ecce is verò
pro redimenda vel una anima dat animam
suam, nonne igitur tanti valet quanta est ejus
anima, cum illam tanti ducat?

Certè si agatur de pretio domus aut alte-
rius cuiusdam rei, quæritur quanti olim ven-
dita vel empta fuerit; & si quidem emptor
fuerit sapiens & intelligens, tum res tanti æ-
stimatur, quanti est empta. Sic ergò cum
anima nostra quæ perierat, empta sit ab eo,
qui nec falli potest nec fallere, cum sit ipsa sa-
pientia; tanti profectò valere dicenda est
quanti eam emit; Quale autem quantum-
cunque est illud pretium? Audi anima mea,
audi pretium tuum & obstupescere: *Non cor-
ruptibilibus auro vel argento redempti estis, sed
pretioso sanguine quasi agni immaculati Christi.*
Si universus terrarum orbis, si quidquid est
auri & argenti, si omnium hominum vitæ,
si creata denique omnia pro anima tua essent
data, quanti eam æstimares? at pretioso
Christi sanguine quàm longè sunt inferiora
omnia! unde Apostolus, *Empti estis pretio
magno, glorificate & portate Deum in corpore
vestro*: quasi diceret, tantum portare vos pu-
tatores quantus est Deus.

Atque hæc quidem fufius tum discurren-
do, tum considerando produci possent; ve-
rum in suprâ dictam hebdomadam reserva-
tum est hoc argumentum, atque ut propo-
sita veritate admonemur, satis id certum est

& probatum, in speculatione, ut dicitur;
In praxi verò, vix est aliud quid, quod æsti-
mamus vilius quàm illa ipsa anima, cujus nunc
pretium demiramur. Quamobrem hoc est
potissimum expendendum & prospicien-
dum. Sic autem primò declaratur, exponen-
do quid sit in praxi & effectivè rem aliquam
plus vel minus æstimare. Nempe, si ejus per-
fectio aut detrimentum sit in nostra potesta-
te, tanti censetur rem facere, quantum
cavebimus ne quid detrimenti accipiat: aut
quantum curabimus ut crescat, proficiat &
augeatur. *Per agrum hominis pigri transivi,*
ait Sapiens, *& per vineam viri stulti, & ecce
totum repleverant urtica.* Certè hi ostende-
bant se parvi facere suum agrum, suamque
vineam. *In pigritiis humiliabitur contignatio,*
ait idem in alio libro, *& in infirmitate ma-
nuum perstillabit domus.* Neque is etiam se do-
mum suam satis curare indicat, cujus vider
condignationem dissolvi, nec providet. Sic
igitur universim de omnibus, tanta in praxi
est cuiusque rei æstimatio, quanta est ejus
cura; & tanta est ejus cura quantum quisque
cavet ne deperat, aut quantum procurat ut
proficiat. *Pro quo sollicita timuisti?* sic ait a-
nimæ tuæ Propheta; dic quod porro sentis;
& hinc infer illud esse quod magis in praxi
æstimas.

Prov. 24.

Ecl. 10.

Is. 57.

II. PUNCTUM.

Atqui præceteris, quæ sunt in nostra potesta-
te, vix est aliud quid, cujus detrimen-
tum minus curemus aut perfectionem, quàm
anima nostra.

Percurre omnia, quantum tempus & ani-
mus ferat, & vide si quid sit, quod habere
velis malum, detritum, imperfectum, aut non
æquè bonum ac possis? Si de veste agitur,
nonne commodiorem quam possis, tibi com-
paras? Si quid in illa forte dissutum: si quid
lucosum sit aut invenustum; nonne statim
manus adhibetur? Si domus, si cubiculum, si
sedile, si liber, si calamus, si atramentum, si
charta aut quid demum eligatur, nonne pro
facultate seu possibilitate rei comparandæ,
conquires tibi decentiorem & commodio-
rem? Nonne sic diligenter conquisitam non
minore diligentia conservabis, ac sollicitè
providebis, ne qua in parte deperat vel pe-
reat? Itane verò de anima? nonne scis, uno
vel

i. Pet. 1.

i. Cor. 6.

vel veniali peccato plus illi accidere detrimenti, quam si vel vestis luto infecta esset, vel corpus ulcere, atque ipsa facies deformi macula notaretur? nonne audivisti toties quid animæ in peccato dicatur; *maculata es in iniquitate tua, coram me, dicit Dominus Deus: quam vilis facta es nimis, iterans vias tuas!* An verò ita provides mundandæ animæ tuæ sicut corpori, vel sicut vesti? Si sanitas corporis in tua esset potestate sicut est sanctitas animæ cum gratia: si facilitas bene loquendi, sicut bene vivendi; si apud homines gratia, sicut apud Deum; si quid denique est in humanis, quod magis desideres, si æquè posses perficere, atque illud quod à te desideratur pro perfectione animæ tuæ: nonne illud quamprimum assequeris? nonne te divitem, nonne sanum? nonne eloquentem? nonne potentem, aut ea dote animi vel corporis quam cuperes exornatum, sine mora præstares? Jam verò cum, divina fueris ope, nihil sit ex omnibus quæ ad animæ tuæ perfectionem vel salutem desiderentur, quod non præstare possis, quousque tandem remoraris? At verò illa tarditas, illa segnities, ille animi languor & mera incuria, circa perfectionem & animæ tuæ bonum, nonne id satis superque convincunt, quod hic erat demonstrandum, vix aliud esse in humanis, cujus detrimentum aut perfectionem magis possis, & minus cures?

Quot cum sit tam perspicuum, ut minimè de eo dubitari possit, quia tamen ita est perspicuum & indubitatum, tantò minus credes, nisi ab amore proprio caveas, qui multa jactabit se facere pro salutē animæ, quæ non faceret pro quo vis alio negotio; nec tibi persuaderi patietur, quod dictum est, si semel tibi persuaserit te id omne quod possis facere, nec plura posse quàm facias. Quamobrem audi quid contra Dominus, audi quid contra præsumptentem de suis operibus animam comminetur: *Ego scio, ait Dominus, jactantiam ejus, & quod non sit juxta eam virtus ejus, nec juxta quod poterat, conata sit facere: Quasi diceret, rem ego melius novi quam tu: satis te putas facere, si quædam faciliora facias: & ne difficiliora simul aggrediaris, impossibilitatem excusas; sed falsò, nam scio quid possis cum mea gratia, & certò scio te non adhibere conatum quem possis, & quem adhibes in aliis negotiis tuis. Quid respondes?*

III. PUNCTUM.

Pæset ergo quàm verum sit nihil quidem æstimatione speculativa excellentius esse animam, & salutē nostram; sed practica & effectiva, nihil vitius & magis neglectum. Quam quidem veritatem sanctus Augustinus sic apertè confirmat: *Quid est quid velis habere malum? dic mihi: omnino nihil, non uxorem, non filium, non servum, non tunicam, postremò non caligam: & tu vis habere malam vitam, rogo te præpone vitam tuam caligam tue! Omnia tua tibi pulchra, & tu ipse scelus es. Si tibi posses respondere bona tua, nonne clamarent, sicut tu nos bona vis, & te nos volumus habere bonum Dominum; tua voce interpellant contra te Dominum tuum, ecce bona tanta dedisti huic, & ipse malus est.*

Et certè, quando sola consideraretur dignitas animæ, quando sola ejus immortalitas, & futuræ vitæ conditio in alterutram æternitatem vel Cæli vel inferni; nonne hæc consideratio sufficeret, ut, quod toties commendatur, *Custodias te ipsum & animam tuam sollicitè?* Verùm accedente ratione, quæ à Christo Domino petitur de pretio animæ quod ipse eam æstimavit, mirum quantum crescat obligatio augendæ nostræ sollicitudinis circa ejus salutem. Verè enim dictum est à S. Ambrosio: *In teipso quod es, non ex te debes æstimare, sed ex Christo: Quamobrem si Christus nos tanti fecit, quanti æstimanda est anima ejus & vita quam pro nobis dedit, quid est, quod in praxi & teipso nos aliter de salutis & animæ pretio decernamus? nam præterquam quod injuriam animæ facimus, redundat in Christum injuria, de cujus sapientia & dignitate tantum detrahimus, quantum de animæ nostræ pretio seu practica salutis æstimatione. Aut enim censendum est non illum esse sapientem, qui tale pretium dederit pro anima; aut certè pretium illud non esse tanti æstimandum, ut inde ad animæ ponderandum valorem accedat aliquid. Nam si Emptor est sapiens & intelligens, si pretium sanguinis, quod datum est, non ignoratur, quid restat quin res empta judicetur cara & pretiosa? Aut si non ita judicatur, nec talis in usu & praxi habetur, unde id fieri potest nisi quod de pretio rei emptæ vel de Emptoris sapientiâ minus dignè sentiat?*

Itaq

Deut. 4. Itane verò Christo detrahere velles & in
 in Man. Deum blasphemare? Custodite igitur sollicitè
 1. 24. animas vestras! O ANIMA mea, inquebat S.
 Augustinus, insignita Dei imagine, redempta
 Christi Sanguine, dilige illum à quo tantum dile-
 ctas es, intende illi qui intendit tibi, quare quaren-
 tem te, esto sollicita cum sollicito, cum vacante
 vacans, &c.

Serm. 3. de Et aptè sanctus Bernardus, Quid ego insa-
 lap. Adv. lix quò me vertam, si tantum thesaurum, si pre-
 tiosum depositum istud, quod sibi Christus San-
 guine proprio pretiosius iudicavit, contigerit ne-
 gligentius custodire? Si stillantem in cruce Domi-

ni Sanguinem collegissem, essetque repositus penes
 me in vase vitreo, quod & portari sapius oportere-
 ret, quid animi habiturus essem in discrimine
 tanto? Et certè id servandum accepi, pro quo
 Mercator non inspiens, ipsa utique sapientia, san-
 guinem illum dedit: sed & habeo thesaurum
 istum in vasis fictilibus, & multo plura quàm
 vitreis imminere pericula videntur. Expave-
 sce ad hæc & prospice cautius.

Vide suprà in hac parte, Feria 6. hebdoma-
 dæ Quinquagesimæ: Et in 3. parte, Feria 2.
 hebdom. 1. post Oct. Pentecostes.

HAC HEBDOMADA, dum apparet Christus duobus Discipulis peregrinan-
 tibus, apparet charitas quæ non est ambitiosa; & cum huius apparitionis multæ oc-
 currant circumstantiæ valde considerandæ; multi etiam ambitionis se offerunt
 actus, quibus vera charitas sese opponit, & de quibus in singulos hebd. dies.

FERIA SECUNDA. CHRISTVS APPARENS PEREGRINIS in habitu Peregrini, ostendere incipit Chari- tatem minimè ambiciosam.

Ipse Iesus appropinquans ibat cum illis. Luc. 24.

VERITAS PRACTICA.

Sicut vinum novum, sic novus honor maxi-
 mè temperandus.

RATIO est manifesta, quia idcirco vinum no-
 vum maximè temperandum est, quod novi-
 tate sua blandius excitet ad porum, & facili-
 us inebriet.

Sed novus honor ita blanditur, & suo modo men-
 tem inebriat.

Ergo maximè est temperandus; neque minus ac
 vinum novum.

I. PUNCTUM.

ILLA ipsa die resurrectionis Domini; ut ait
 sanctus Lucas, duo ex Discipulis ibant in ca-
 stellum, quod erat in spatio stadiorum sexa-
 ginta ab Ierusalem, nomine Emaus: & ipsi lo-
 quebantur ad invicem de his omnibus quæ acci-
 derant. Et factum est dùm fabularentur, & se-
 cum quærent, & ipse Iesus appropinquans ibat
 cum illis: oculi autem eorum tenebantur ne eum
 agnoscerent.

Hayne vsq. pari 2.

Ex his paucis, primò intellige Christum
 Dominum his duobus peregrinis, ut peregrini-
 num apparuisse, sic enim postea peregrinum
 vocant, Tu solus, inquit, peregrinus es in Ie-
 rusalem, & non cognovisti, quæ facta sunt in il-
 la, his diebus; Sic & Divus Gregorius, quia
 adhuc in eorum cordibus peregrinus erat à
 fide, talem se eis exhibuit in corpore, qualis apud
 illos erat in mente.

Hom. 23.
 in Evang.

Deinde verò expende quanta charitate, &
 quàm longè remota ab omni ambitione, se
 Dominus velut peregrinum peregrinis con-
 junxerit! Fuit ille quidem semper omni ho-
 nore & gloria dignus, sed post resurrectio-
 nem, cum à statu vitæ mortalis & passibilis
 transisset in aliud vitæ genus longè sublimius
 & gloriosius; certè hic humilis peregrini sta-
 tus & habitus longè minus ei convenire vi-
 debatur; Et tamen quod ante mortem & re-
 surrectionem non legitur fecisse, ita se modò
 demisit & humiliavit, ut quo tempore in sta-
 tum